

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
BẮC NINH

ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ 1
NĂM HỌC 2024-2025

Môn: Ngữ văn - Lớp 6

Thời gian làm bài: 90 phút (không kể thời gian phát đề)

I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Đọc đoạn trích:

Việt Nam đất nước ta ơi
Mênh mông biển lúa đâu trời đẹp hơn
Cánh cò bay lả rập rờn
Mây mờ che đỉnh Trường Sơn ⁽¹⁾ sớm chiều

Quê hương biết mấy thân yêu
Bao nhiêu đời đã chịu nhiều thương đau
Mặt người vất vả in sâu
Gái trai cũng một áo nâu ⁽²⁾ nhuộm bùn

(Trích Bài thơ Hắc Hải (1955-1958),

Tuyển thơ Nguyễn Đình Thi*, NXB Văn học, 2021)

*Nguyễn Đình Thi: quê gốc ở Hà Nội. Ông là một nghệ sĩ đa tài: làm thơ, viết văn, sáng tác kịch và âm nhạc. Ca ngợi quê hương là một trong những chủ đề quan trọng của thơ Nguyễn Đình Thi.

(1) Trường Sơn: dãy núi kéo dài từ thượng nguồn sông Cả trên đất Lào, giáp Nghệ An đến cực nam Trung Bộ của Việt Nam.

(2) Áo nâu: màu áo quen thuộc của người nông dân thời xưa. Trước đây người nông dân thường nhuộm vải bằng nước củ nâu.

Thực hiện yêu cầu:

Câu 1. Đoạn trích trên được viết theo thể thơ nào?

Câu 2. Xác định cụm động từ trong dòng thơ: *Cánh cò bay lả rập rờn*.

Câu 3. Những phẩm chất nào của con người Việt Nam được thể hiện trong đoạn thơ sau:

Quê hương biết mấy thân yêu
Bao nhiêu đời đã chịu nhiều thương đau
Mặt người vất vả in sâu
Gái trai cũng một áo nâu nhuộm bùn.

Câu 4. Đoạn trích trên đã bồi đắp cho em tình cảm tốt đẹp nào đối với quê hương đất nước? (Trình bày từ 3-5 dòng).

II. VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1. (2,0 điểm) Viết đoạn văn (khoảng 80 chữ) ghi lại cảm xúc của em sau khi đọc đoạn trích ở phần Đọc hiểu.

Câu 2. (4,0 điểm) Viết bài văn (khoảng 300 chữ) kể lại trải nghiệm đáng nhớ khi em mới vào học tại trường Trung học cơ sở.

-----HẾT-----

HƯỚNG DẪN CHẤM KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ I
NĂM HỌC 2024 - 2025
Môn: Ngữ văn - Lớp 6
(Hướng dẫn chấm có 02 trang)

Phần/ Câu	Nội dung	Điểm
ĐỌC HIỂU		4,0
1	Thể thơ: Lục bát Hướng dẫn chấm: HS trả lời đúng nội dung đạt 0,75 điểm.	0,75
2	- Cụm động từ: bay lá rập rờn Hướng dẫn chấm: - HS trả lời đúng nội dung đạt 0,75 điểm. - HS xác định cụm từ “bay lá” đạt 0,5 điểm.	0,75
3	Phẩm chất của con người Việt Nam được thể hiện trong đoạn thơ: - Mạnh mẽ trong đau thương (<i>chịu nhiều thương đau</i>); cần cù trong lao động (<i>vất vả in sâu, áo nâu nhuộm bùn</i>). Hướng dẫn chấm: - HS trả lời đúng nội dung đạt điểm tối đa. - HS trả lời 02 ý nhưng không đưa được câu/cụm từ chứng minh: đạt 1,0 điểm - HS trả lời đúng mỗi nội dung đạt 0,75 điểm. - HS diễn đạt tương đương đạt điểm tối đa.	1,5
4	Những dòng thơ trên đã bồi đắp tình cảm tốt đẹp với quê hương, đất nước: - Yêu mến và tự hào cảnh sắc của quê hương... - Biết ơn, kính trọng thế hệ cha ông, kế thừa phát huy những phẩm chất tốt đẹp. - ... Hướng dẫn chấm: Học sinh lựa chọn được tình cảm phù hợp, đáp ứng số dòng theo yêu cầu, đạt điểm tối đa.	1,0
VIẾT		6,0
1	Viết đoạn văn (khoảng 80 chữ) ghi lại cảm xúc của em sau khi đọc đoạn trích ở phần Đọc hiểu.	2,0
	a. Xác định được yêu cầu về hình thức, dung lượng của đoạn văn Đảm bảo yêu cầu về hình thức và dung lượng (khoảng 80 chữ) của đoạn văn. Học sinh có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp, phối hợp, ...	0,25
	b. Xác định đúng nội dung Đoạn thơ ca ngợi vẻ đẹp cảnh sắc và con người Việt Nam.	0,25

	<i>c. Viết đoạn văn bảo đảm các yêu cầu</i> - Cảm nhận về nội dung: ca ngợi vẻ đẹp cảnh sắc và con người Việt Nam. + Cảnh sắc tươi đẹp, trù phú, nên thơ, thanh bình, quen thuộc, gần gũi của đất nước Việt Nam <i>mênh mông biển lúa, cánh cò bay rập rờn, mây mờ che đỉnh Trường Sơn.</i> + Vẻ đẹp con người Việt Nam giản dị, cần cù, chịu thương chịu khó, kiên cường vượt gian khổ <i>chịu nhiều thương đau, vất vả in sâu, áo nâu nhuộm bùn.</i> + Tác giả thể hiện sự yêu mến, tự hào, trân trọng trước vẻ đẹp cảnh sắc và con người Việt Nam <i>Việt Nam đất nước ta ơi, đâu trời đẹp hơn, biết mấy thân yêu.</i> - Cảm xúc về nghệ thuật: Thể thơ lục bát, vần điệu nhịp nhàng, cân đối, từ ngữ gợi tả; biện pháp tu từ: nhân hóa, đảo ngữ, so sánh...	1,0
	<i>d. Diễn đạt</i> Bảo đảm chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp tiếng Việt, liên kết câu trong đoạn văn.	0,25
	<i>đ. Sáng tạo</i> Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận, có cách diễn đạt mới mẻ.	0,25
2	Viết bài văn (khoảng 300 chữ) kể lại trải nghiệm đáng nhớ khi em mới vào học tại trường Trung học cơ sở.	4,0
	<i>a. Bảo đảm bố cục và dung lượng của bài văn</i> Bảo đảm yêu cầu về bố cục và dung lượng (khoảng 300 chữ) của bài văn.	0,25
	<i>b. Xác định đúng nội dung</i> Kể lại trải nghiệm đáng nhớ khi em mới vào học tại trường Trung học cơ sở.	0,5
	<i>c. Viết bài văn kể chuyện đảm bảo các yêu cầu</i> Lựa chọn được các thao tác kể chuyện phù hợp, kết hợp nhuần nhuyễn giữa tự sự, miêu tả và biểu cảm; trình bày theo bố cục ba phần của bài văn kể lại một trải nghiệm. Có thể triển khai theo hướng sau: *Mở bài : Giới thiệu trải nghiệm đáng nhớ khi mới vào trường Trung học cơ sở. *Thân bài: Kể lại diễn biến của trải nghiệm. - Thời gian: Đó là khi nào? - Không gian: Trường Trung học cơ sở trong trải nghiệm ấy như thế nào? - Em đã gặp ai? Nói những gì? Làm gì? - Điều gì làm em ấn tượng nhất khi mới vào trường Trung học cơ sở? - Cảm xúc của em khi mới vào trường Trung học cơ sở là gì? *Kết bài: Kết thúc câu chuyện và cảm xúc của em.	2,5
	<i>d. Diễn đạt</i> Bảo đảm chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp tiếng Việt, liên kết văn bản.	0,25
	<i>đ. Sáng tạo</i> Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về câu chuyện, có cách diễn đạt mới mẻ.	0,5
Tổng		10,0